



EUROPEISKA KOMMISSIONENS SVAR

PÅ EUROPEISKA REVISIONSRÄTTENS SÄRSKILDA RAPPORT

Immateriella rättigheter i EU: skyddet är inte helt
vattentätt

Innehåll

| | |
|--|----|
| SAMMANFATTNING (punkterna I–X)..... | 2 |
| INLEDNING (punkterna 1–12)..... | 4 |
| REVISIONENS INRIKTNING OCH OMFATTNING SAMT REVISIONSMETOD (punkterna 13–16)..... | 4 |
| IAKTTAGELSER (punkterna 17–93)..... | 4 |
| SLUTSATSER OCH REKOMMENDATIONER (punkterna 94–101) | 12 |
| Rekommendation 1 – Färdigställ och uppdatera EU:s regelverk för immateriella rättigheter ... | 13 |
| Rekommendation 2 – Bedöm styrformerna och metoden för att fastställa avgifter..... | 13 |
| Rekommendation 3 – Förbättra finansierings-, kontroll- och utvärderingssystemen | 14 |
| Rekommendation 4 – Förbättra EU:s system för geografiska beteckningar..... | 14 |
| Rekommendation 5 – Förbättra ramen för säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter..... | 14 |

I detta dokument presenteras Europeiska kommissionens svar på iakttagelserna i en särskild rapport från Europeiska revisionsrätten i enlighet med artikel 259 i [budgetförordningen](#). Dokumentet ska offentliggöras tillsammans med den särskilda rapporten.

SAMMANFATTNING (punkterna I–X)

Kommissionens svar:

II. Genom EU:s rättsliga ram för immateriella rättigheter och dess genomförande i praktiken uppmuntras företag i EU att investera i varor och tjänster av hög kvalitet samt i innovation, formgivning och kreativitet så att företag över hela världen kan växa. I industristrategin, som kommissionen lade fram i mars 2020, fastställs de viktigaste drivkrafterna bakom EU:s industriella omställning och framtida åtgärder för att uppnå en europeisk industripolitik som bygger på konkurrens, öppna marknader, världsledande forskning och teknik samt en stark inre marknad.

Kommissionen antog i november 2020 en övergripande handlingsplan för immateriella rättigheter för att ta på sig ledarskapet inom viktiga industriområden samt förbättra och stödja ekonomisk återhämtning och resiliens mot bakgrund av covid-19-pandemin under omställningen till en grönare och mer digital ekonomi. Syftet med handlingsplanen är att stärka EU:s politik för immateriella rättigheter och göra det möjligt för företag att dra nytta av sina uppfinningar och verk samtidigt som man ser till att de också tjänar ekonomin i stort och gynnar samhället.

V. I sin handlingsplan har kommissionen konstaterat att EU:s befintliga regelverk för immateriella rättigheter är gediget och robust, men att det skulle kunna moderniseras och kompletteras med t.ex. ny EU-lagstiftning om EU:s geografiska beteckningar för hantverk och industriprodukter.

VI. Kommissionen håller för närvarande på att se över formgivningslagstiftningen i syfte att modernisera och ytterligare harmonisera den samt säkerställa samstämmighet med det reformerade regelverket för varumärken.

I samband med den nyligen genomförda varumärkesreformen fastställdes i EU-varumärkesförordningen de kriterier som ska beaktas vid fastställandet av nivån för varumärkesavgifter (se skäl 39 i EU-varumärkesförordningen). Även om större öppenhet i fråga om kostnadstäckning är av betydelse bör även andra faktorer beaktas (såsom det ekonomiska värdet av en beviljad EU-omfattande immateriell rättighet).

När det gäller geografiska beteckningar syftar den kommande reformen till att stärka det nuvarande systemet med immateriella rättigheter i linje med handlingsplanen för immateriella rättigheter och effektivt skydda namnen på traditionella livsmedel. Detta initiativ bidrar till målen med den gemensamma jordbrukspolitiken, särskilt målet med att se till att EU:s jordbruk bättre tillmötesgår samhällets krav på livsmedel och hälsa, och berör därför den europeiska gröna given och från jord till bord-strategin.

VII. EUIPO:s struktur och styrning är i mycket stor utsträckning anpassade till 2012 års gemensamma ansats om decentraliserade byråer.

Kommissionen anser dessutom att den reformerade EU-varumärkesförordningen (se särskilt artiklarna 153.1 a–c, 157.4 c och e, 172.9 och 176.1) har stärkt ramen för ansvarsskyldighet.

Kommissionen kommer dock att använda den planerade utvärderingen på grundval av artikel 210 i EU-varumärkesförordningen för att få ytterligare kunskaper och undersöka möjligheten till ytterligare åtgärder som rör ansvarsskyldighet.

Den kommande reformen av geografiska beteckningar tar hänsyn till en studie till stöd för utvärderingen om geografiska beteckningar och garanterade traditionella specialiteter, som genomfördes 2020. Syftet med reformen är att hitta lösningar för att bättre skydda geografiska beteckningar, stärka producenternas ställning, anpassa och förenkla förfarandena samt effektivisera kontrollerna och tillämpningen av geografiska beteckningar.

VIII. I direktivet om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter (*Ipred-direktivet*) föreskrivs endast minimal harmonisering. Det ger även medlemsstaterna möjlighet att anta åtgärder som är gynnsammare för rättighetshavaren. Vissa av bestämmelserna i Ipred är dessutom frivilliga, och de nationella domstolarna kan göra olika tolkningar (inom gränserna för den flexibilitet som Ipred medger). För att identifiera eventuella nationella skillnader i genomförandet av Ipred-direktivet har kommissionen framför allt inrättat den nya expertgruppen för politik avseende industriellt rättsskydd (GIPP, *group of experts on industrial property policy*), vars uppgifter bland annat består av utbyte på verkställighetsområdet (beslut C(2022) 161 av den 20 januari 2022).

Kommissionen har arbetat aktivt med medlemsstaterna för att genomföra tullens säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter. Det återstår emellertid en del viktigt arbete, särskilt för att säkerställa en bättre och mer enhetlig riskhantering på tullområdet avseende risker som rör immateriella rättigheter (se det detaljerade svaret under rekommendation nr 4).

IX. *Första strecksatsen* – Kommissionen godtar rekommendationen. Med handlingsplanen för immateriella rättigheter har kommissionen aviserat åtgärder för att se över och uppdatera EU:s regler om immaterialrätt.

Andra strecksatsen – Kommissionen godtar rekommendationen. EUIPO:s struktur och styrning är i mycket stor utsträckning anpassade till 2012 års gemensamma ansats om decentraliserade byråer.

Översynen på grundval av artikel 210 i EU-varumärkesförordningen kommer att omfatta en bedömning av immaterialrättsmyndighetens inverkan, effektivitet och ändamålsenlighet och dess arbetsmetoder. Kommissionen kommer att använda utvärderingen för att få ytterligare kunskaper och undersöka möjligheten till ytterligare åtgärder som rör ansvarsskyldighet.

Tredje strecksatsen – Kommissionen godtar rekommendationen. Då kommissionen genomför handlingsplanen för immateriella rättigheter arbetar den för att stärka skyddssystemet för geografiska beteckningar för jordbruksprodukter i syfte att göra det mer ändamålsenligt. Kommissionen håller dessutom på att ta fram ett förslag om ett EU-skyddssystem för geografiska beteckningar för hantverk och industriprodukter (dvs. andra produkter än jordbruksprodukter).

Fjärde strecksatsen – Kommissionen godtar rekommendationen. Redan i handlingsplanen för immateriella rättigheter meddelade kommissionen att den skulle vidta de åtgärder som krävs för att stärka verkställandet av skyddet för immateriella rättigheter. I detta avseende klargör och aktualiserar kommissionen ansvaret hos leverantörer av digitala tjänster, särskilt onlineplattformar, genom (den föreslagna) rättsakten om digitala tjänster (den övergripande ramen). Kommissionen arbetar även vidare med att inrätta en EU-verktygslåda mot varumärkesförfalskning med principer för gemensamma åtgärder, samarbete och datadelning mellan rättighetshavare, mellanhänder och brottsbekämpande myndigheter (sektorsspecifikt instrument).

Kommissionen håller för närvarande på att utarbeta en riskhanteringsstrategi om immateriella rättigheter för tullen och kommer även att utvärdera genomförandet av förordningen om tullens säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter.

INLEDNING (punkterna 1–12)

Kommissionens svar:

12. I vissa medlemsstater kan tullen även, på grundval av nationell lagstiftning, ges befogenhet att vidta åtgärder för att upptäcka varor som redan har släppts ut på den inre marknaden och som misstänks göra intrång i en immateriell rättighet.

REVISIONENS INRIKTNING OCH OMFATTNING SAMT REVISIONSMETOD (punkterna 13–16)

Inga svar från kommissionen.

IAKTTAGELSER (punkterna 17–93)

Kommissionens svar:

17. Den nyligen genomförda varumärkesreformen har redan medfört betydande ytterligare harmonisering av både de materiella reglerna och (framför allt) de nationella förfarandereglerna avseende varumärkesrätten i linje med EU:s varumärkessystem. Det är allmänt erkänt att det omarbetade varumärkesdirektivet återspeglar den önskade (ur politiskt hänseende största möjliga) nivån av harmonisering av lagstiftningen, även med vederbörlig hänsyn till den i EU grundläggande subsidiaritetsprincipen. Den höga harmoniseringsgrad som uppnåtts är i linje med EU:s behörighet i frågor som omfattas av Singaporekonventionen om varumärkesrätt.

18. Den 19 och 20 mars 2019 inledde kommissionen överträdelseförfaranden mot Grekland, Frankrike och Rumänien för underlåtenhet att anmäla sina införlivandeåtgärder i tid. Dessa förfaranden avslutades efter det att de respektive åtgärderna hade anmälts. Av den preliminära bedömningen framgår att vissa bestämmelser i den nationella lagstiftningen inte eller endast delvis har införlivats. Kommissionen håller för närvarande på att bedöma om detta innebär en överträdelse av direktivet. Det bör noteras att inte alla bestämmelser i direktivet behöver införlivas (fullt ut) för att den nationella lagstiftningen ska vara förenlig med direktivet.

20. Efter beaktande av revisionsrättens iakttagelser och rekommendationer kommer utvärderingen enligt artikel 210 i EU-varumärkesförordningen att ligga till grund för kommissionens utvärdering av och övervägande om, och i vilken utsträckning, ytterligare åtgärder är nödvändiga.

21. Den kommande utvärderingen enligt artikel 210 i EU-varumärkesförordningen kommer att ligga till grund för kommissionens utvärdering av och övervägande om, och i vilken utsträckning, ytterligare åtgärder är nödvändiga.

22. Trots att immaterialrättsmyndigheten inte är bunden av bestämmelserna i artikel 70 i EU:s budgetförordning föreskrivs i artikel 177 i EU-varumärkesförordningen att EUIPO:s finansiella bestämmelser, i den utsträckning det är förenligt med myndighetens särskilda karaktär, ska vägledas av de budgetbestämmelser som gäller för andra organ som har inrättats av EU. I samma rättsliga grund föreskrivs samråd med kommissionen innan budgetkommittén antar de finansiella bestämmelserna.

Dessutom är EUIPO:s struktur och styrning i allmänhet anpassade till den gemensamma ansatsen om decentraliserade byråer i det avseendet.

Den kommande utvärderingen enligt artikel 210 i EU-varumärkesförordningen kommer dock att ligga till grund för kommissionens utvärdering av och övervägande om, och i vilken utsträckning, ytterligare åtgärder är nödvändiga.

23. Varje organs ansvarsområden fastställs i EU-varumärkesförordningen.

24. Styrelsens och budgetkommitténs sammansättning överensstämmer med artiklarna 154.1 och 171.2 i EU-varumärkesförordningen och är till stor del anpassad till den gemensamma ansatsen, enligt vilken det för självfinansierade organ inte anges att den administrativa och budgetmässiga förvaltningen måste skötas av två olika styrande organ. Eftersom kunskap om hur EU:s varumärkes- och formgivningssystem fungerar hjälper företrädarna att utföra sina uppgifter i båda organen anser kommissionen att det är svårt att kräva att det inte ska förekomma någon överlappning alls i deras sammansättning. Kommissionen har inget inflytande över utnämningen av medlemsstaternas företrädare.

25. Utvärderingen enligt artikel 210 i EU-varumärkesförordningen kommer att ligga till grund för kommissionens bedömning av om, och i vilken utsträckning, ytterligare åtgärder kan övervägas.

26. Kommissionen håller på att utarbeta en översyn av formgivningslagstiftningen för att modernisera och ytterligare harmonisera den och säkerställa samstämmighet med det reformerade regelverket för varumärken.

27. Som komplement till det nationella formskydd som finns tillgängligt på nationell nivå och som harmoniserats genom direktivet om mönsterskydd inrättas genom förordningen ett autonomt enhetligt system för formgivningar med enhetlig verkan i hela unionen så att företagen i EU ska kunna avstå från och fritt välja mellan eller kombinera olika rättigheter beroende på det enskilda företags behov.

Kommissionen håller på att utarbeta en översyn av formgivningslagstiftningen för att modernisera och ytterligare harmonisera den och säkerställa samstämmighet med det reformerade regelverket för varumärken. Den planerade ytterligare harmoniseringen syftar framför allt till att skapa lika villkor för företagen i EU och stärka komplementariteten och kompatibiliteten mellan EU:s och medlemsstaternas formgivningssystem.

28. Formgivningens reformen syftar till att öka digitaliseringen av förfaranden och ge ytterligare klarhet i fråga om vilka alster som omfattas, omfattningen av tilldelade rättigheter och deras begränsningar. Reformen berör även avgiftsstrukturen och ytterligare anpassning av förfaranderegler på EU-nivå och nationell nivå samt reglerna för reservdelar.

29. Kommissionen håller på att utarbeta en översyn av formgivningslagstiftningen för att uppdatera och modernisera den och säkerställa samstämmighet med det reformerade regelverket för varumärken.

30. Medlemsstaternas lagstiftning om formskydd på nationell nivå harmoniserades delvis genom direktiv 98/71/EG om mönsterskydd (*direktivet*). Harmoniseringen gällde viktiga aspekter av den materiella formgivningslagstiftningen utan att omfatta förfaranden.

Med utgångspunkt i en omfattande utvärdering håller kommissionen på att utarbeta en översyn av formgivningslagstiftningen för att modernisera och ytterligare harmonisera den och säkerställa samstämmighet med det reformerade regelverket för varumärken. För att skapa lika villkor för företagen i EU och stärka komplementariteten och kompatibiliteten mellan EU:s och medlemsstaternas formgivningssystem bör framtida ytterligare harmonisering även omfatta de viktigaste aspekterna av förfarandena, som också ingår i den nyligen genomförda varumärkesreformen.

31. b) De nationella myndigheterna har rätt att fastställa sina avgifter själva eftersom de har finansiell suveränitet på detta område. Det finns därmed en mycket begränsad möjlighet att fastställa (obligatoriska) gemensamma principer för avgiftsstrukturer, vilket också tydligt framgick av den nyligen genomförda varumärkesreformen.

33. Eftersom skyddet av oregistrerade EU-formgivning är tillgängligt för alla formgivare och företag i hela EU finns det inget behov av ett parallellt oregistrerat formskydd på nationell nivå.

37. En mekanism för att förhindra ackumulering av ett betydande överskott infördes 2016 i samband med reformen av EU-varumärkesförordningen (artikel 172.8). I motsats till kommissionens förslag, som inte fick stöd av medlagstiftarna, genomförs genom denna mekanism emellertid inte principen om automatisk överföring (som en sista utväg) av eventuella avsevärda strukturella överskott till EU:s budget, vilket enligt kommissionen skulle ha varit förenligt med förordningen om EUIPO:s inrättande och med de allmänna principerna om sund budgetförvaltning.

Såsom kommissionen också förklarat infördes i EU-varumärkesförordningen genom den nyligen genomförda varumärkesreformen de kriterier som ska beaktas vid fastställandet av nivån för varumärkesavgifter (se skäl 39 i EU-varumärkesförordningen). Kostnadstäckning kan endast utgöra en faktor för att fastställa avgifter för exklusiva EU-omfattande immateriella rättigheter. Även om det är underförstått att större öppenhet i fråga om kostnadstäckning är av betydelse för att kunna bedöma effektiviteten i EUIPO:s huvudsakliga verksamhet bör även andra faktorer beaktas (såsom det ekonomiska värdet av den immateriella rättighet som beviljats). Med tanke på "den avgörande betydelsen av de avgiftsbelopp som ska betalas till [EUIPO] för EU-varumärkessystemets funktion och dess komplementära förhållande till de nationella varumärkessystemen" ansåg medlagstiftarna det lämpligt att beröra avgiftsbeloppen i den grundläggande EU-varumärkesförordningen.

38. Den 10 januari 2022 lanserade kommissionen och EUIPO den nya fonden för små och medelstora företags immateriella rättigheter (*SMF-fonden*), som kommer att ha en budget på 47

miljoner euro för perioden 2022–2024. EUIPO:s bidrag kommer att uppgå till 45 miljoner euro från överskottet. Kommissionen och EUIPO undersöker även andra finansieringsinstrument för att ännu mer av överskottet från 2023 ska gå till SMF-fonden.

39. För att säkerställa en balanserad och harmonisk samexistens mellan varumärkessystemen inom EU måste respektive avgiftsnivå återspegla den ekonomiska betydelsen av de aktuella äganderätterna och bör därför inte uppmuntra användarna att förvärva varumärkesrättigheter utanför sina faktiska intresseområden, dvs. utan avsikt och möjlighet att använda dem i hela EU.

40. Vid översynen av strukturen hos och storleken på EU-varumärkesavgifterna ansåg kommissionen att det var nödvändigt att balansera EUIPO:s budget, bland annat genom säker täckning av myndighetens kostnader för att tillhandahålla sina tjänster samt genom det genomsnittliga avgiftsbelopp som ska betalas på nationell nivå för nationellt varumärkesskydd.

41. Såsom lagstiftaren uttryckligen medgav i den nyligen genomförda varumärkesreformen måste man, för att uppnå en sund ekonomisk förvaltning, undvika att EUIPO ackumulerar betydande budgetöverskott (se skäl 38 i EU-varumärkesförordningen).

När EU-varumärkesförordningen reformerades gjordes därför flera ändringar i syfte att minska potentialen för framtida överskott.

Genom den nyligen genomförda varumärkesreformen fastställdes i EU-varumärkesförordningen de kriterier som ska beaktas vid fastställandet av nivån för varumärkesavgifter (se skäl 39 i EU-varumärkesförordningen).

Enligt den föregående Max Planck-studien är avgiftsnivån en fråga där lagstiftaren i själva verket har stor handlingsfrihet och kan ta hänsyn till olika legitima intressen.

EU-varumärkesavgifterna sänktes avsevärt redan 2005 och 2009, och 2015 års reform av EU-varumärkesförordningen ledde till ytterligare en avsevärd sänkning, vilket gjorde EU-varumärkesskyddet – som omfattar 27 medlemsstaters territorium – mycket attraktivt och konkurrenskraftigt i kostnadshänseende (850 euro för en ansökan om EU-varumärke).

42. Såsom lagstiftaren angett i EU:s varumärkesförordning (skäl 36) har upprättandet av EU-varumärkessystemet ökat den finansiella bördan för medlemsstaternas centrala myndigheter för industriell äganderätt och andra myndigheter i medlemsstaterna. Det ansågs därför lämpligt att EUIPO ersätter en del av medlemsstaternas kostnader för de uppgifter som de utför för att säkerställa att EU-varumärkessystemet fungerar smidigt, utan att det leder till ett budgetunderskott för immaterialrättsmyndigheten.

Gemensamt svar på punkterna 43 och 44. Systemet för ersättning fastställdes av lagstiftaren i artikel 172.4–172.7 i EU-varumärkesförordningen. Den nyckelutförandeindikator som anges i artikel 172.5 ansågs vara rättvis, skälig och relevant av lagstiftaren. Medlemsstaternas användning av utjämningsbeloppen omfattas av deras nationella finansiella suveränitet.

Den kommande utvärderingen enligt artikel 210 i EU-varumärkesförordningen kommer dock att ligga till grund för kommissionens utvärdering av och övervägande om, och i vilken utsträckning, ytterligare åtgärder är nödvändiga.

45. Enligt ordalydelsen i artikel 172.4 i EU-varumärkesförordningen anser lagstiftaren att nyckelutförandeindikatorerna i leden a–d i den bestämmelsen är ”rättvisa, skäliga och relevanta”. Vid inrättandet och utformningen av utjämningsmekanismen i artikel 172 var man dessutom tvungen att ta hänsyn till medlemsstaternas finansiella suveränitet, varigenom det framgår att endast en del av medlemsstaternas centrala myndigheter för industriell äganderätt är ekonomiskt oberoende av sin nationella allmänna budget.

Svar på ruta 2 – Bedömningen av nyckelutförandeindikatorer för fördelning av utjämningsbeloppen är inte SMART

1) Det årliga antalet ansökningar om EU-varumärken i varje medlemsstat ansågs relevant av lagstiftaren eftersom det återspeglar åstadkommandet av medlemsstaternas centrala myndigheter för industriell äganderätt vad gäller att främja användningen av EU-varumärkesskyddet genom tillhandahållande av information enligt artikel 172.4 b i EU-varumärkesförordningen.

2) Det årliga antalet nationella varumärkesansökningar i varje medlemsstat ansågs av lagstiftaren ha ett samband med kostnaderna för EU-varumärkessystemet eftersom flera av medlemsstaternas centrala myndigheter för industriell äganderätt genom sin nationella varumärkeslagstiftning åläggs att på eget initiativ undersöka om det finns relativa registreringshinder i form av motstridiga tidigare rättigheter, inbegripet tidigare ansökningar om EU-varumärken och registreringar.

3) Det årliga antalet mål vid de domstolar för EU-varumärken som utsetts av varje medlemsstat ansågs relevant av lagstiftaren eftersom det återspeglar de nationella myndigheternas omkostnader för att bidra till säkerställandet av skydd av EU-varumärken enligt artikel 172.4 c i EU-varumärkesförordningen.

4) Det årliga antalet invändningar och ansökningar om ogiltighetsförklaring som lämnats in av innehavare av EU-varumärken i varje medlemsstat ansågs relevant av lagstiftaren eftersom det återspeglar merkostnaderna för medlemsstaternas centrala myndigheter för industriell äganderätt i samband med de uppgifter som de utför för att säkerställa att EU-varumärkessystemet fungerar smidigt.

47. Syftet med den kommande reformen av geografiska beteckningar är att täcka alla de varor som förtecknas i kapitlen 1–23 i Kombinerade nomenklaturen, som fastställs i rådets förordning (EEG) nr 2658/87.

Kommissionen har för avsikt att under andra kvartalet 2022 utarbeta ett förslag om genomförandet av det EU-omfattande skyddssystemet för geografiska beteckningar för hantverk och industriprodukter (icke-jordbruksprodukter).

51. Kravet på att auktoriserade ombud ska ha behörighet att företräda fysiska eller juridiska personer i varumärkes- eller formskyddsfrågor vid den centrala myndigheten för industriell äganderätt i en medlemsstat i enlighet med artikel 120.2 c i EU-varumärkesförordningen och artikel 78.4 c i förordningen om gemenskapsformgivning är en följd av att det inte finns någon enhetlig, tydligt definierad yrkesöversikt i medlemsstaterna.

54. Särskilda regler fastställdes i artikel 152 i EU-varumärkesförordningen för EUIPO (för att fullgöra sin motsvarande uppgift enligt artikel 151.1 c i EU-varumärkesförordningen) i fråga om att främja samsyn vad gäller praxis och verktyg på områdena för varumärken och formgivning, i samarbete med medlemsstaternas centrala myndigheter för industriell äganderätt.

55. EUIPO:s ekonomiska stöd till relevanta samarbetsprojekt får enligt artikel 152.5 i EU-varumärkesförordningen inte överstiga 15 % av EUIPO:s årsintäkter.

62. Den kommande reformen av geografiska beteckningar syftar till att anpassa förfarandena för alla befintliga sektorer för geografiska beteckningar, inklusive den obligatoriska användningen av EU:s eAmbrosia för alla ansökningar.

65. Kommissionen är medveten om förseningarna av godkännandet av ansökningar om geografiska beteckningar på grund av de många faktorer som revisionsrätten identifierat. Kommissionen avser att ta itu med denna fråga inom den kommande reformen av geografiska beteckningar för att överlag förbättra och påskynda behandlingen av ansökningar om geografiska beteckningar.

Kommissionens gemensamma svar på punkterna 66 och 67. Vissa detaljerade bestämmelser om verkställandet av geografiska beteckningar som rör särdragen hos en viss sektor fastställs i den kompletterande lagstiftningen inom vin- och spritdryckssektorerna¹. I den kommande reformen av geografiska beteckningar avser kommissionen att effektivisera och standardisera kontrollerna och verkställandet av geografiska beteckningar samt tillgodose geografiska beteckningars särskilda behov.

68. Förordning (EU) 2017/625 trädde i kraft den 14 december 2019. Förordningen kompletterades 2019 och 2020 med ett antal delegerade akter och genomförandeakter som innehåller uppgifter om alla aspekter av den jordbruksbaserade livsmedelskedjan på vilken förordningen tillämpas. Fokus för de första seminarierna inom initiativet Bättre utbildning för säkrare livsmedel under 2020 och 2021 (med vissa avbrott på grund av covid-19-pandemin) var att sprida kunskap om de nya övergripande aspekterna i förordningen.

71. Kommissionen håller med om att det bör finnas en sund EU-ram för säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter för att tillgodose dessa behov.

1 Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2019/34 om tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller ansökningar om skydd av ursprungsbeteckningar, geografiska beteckningar och traditionella uttryck inom vinsektorn, invändningsförfarandet, ändringar av produktspecifikationer, registret över skyddade namn, avregistrering av skydd och användning av symboler samt för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 vad gäller ett lämpligt system med kontroller, 17.10.2018.

Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2021/1236 om tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/787 vad gäller ansökningar om registrering av geografiska beteckningar för spritdrycker, invändningsförfarandet, ändringar av produktspecifikationer, avregistrering, användning av symbol samt kontroll, 12.5.2021.

72. Ipred-direktivet var framgångsrikt vad gäller tillnärmningen av nationell lagstiftning om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter². I Ipred föreskrivs endast minimal harmonisering, och medlemsstaterna ges möjlighet att anta åtgärder som är gynnsammare för rättighetshavaren. Vissa av bestämmelserna i Ipred är dessutom frivilliga, och de nationella domstolarna kan göra olika tolkningar (inom gränserna för den flexibilitet som Ipred medger).

Syftet med 2017 års vägledning om vissa aspekter av Ipred-direktivet³ var att främja en mer konsekvent och ändamålsenlig tolkning och tillämpning, och vägledningen har verkligen visat sig förbättra förutsättningarna för lika villkor.

73. Såsom anges i handlingsplanen för immateriella rättigheter fortsätter kommissionen att noga övervaka tillämpningen av Ipred för att säkerställa effektiv och balanserad rättslig prövning. Kommissionen samarbetar med medlemsstaterna och berörda parter för att genomföra sin vägledning från 2017. Dessutom planerar kommissionen en uppföljningsstudie om tillämpningen av Ipred-direktivet.

74. Det bör noteras att Ipred-direktivet, till skillnad från e-handelsdirektivet och förslaget till rättsakt om digitala tjänster, inte innehåller några materiella bestämmelser om intrångsgörare/mellanhänders ansvar eller undantag därav. Genom Ipred-direktivet harmoniseras administrativa och civilrättsliga förfaranden och sanktioner, och det har därmed ett helt annat regleringssyfte.

Den (föreslagna) rättsakten om digitala tjänster kopplar skyldigheterna för olika leverantörer av onlinebaserade förmedlingstjänster till deras roll, storlek och inverkan i det digitala ekosystemet. Vissa materiella skyldigheter inskränker sig till att gälla för mycket stora onlineplattformar, som på grund av sin räckvidd har fått en central, systematisk roll när det gäller att underlätta den offentliga debatten och ekonomiska transaktioner.

Kommissionen planerar en uppföljningsstudie om tillämpningen av Ipred-direktivet.

78. Kommissionen medger att förordning (EU) nr 608/2013 inte innehåller någon definition av "varor av icke-kommersiell karaktär" och överlåter därmed sin tolkning till medlemsstaterna. I den materiella delen av immaterialrätten om varumärken fastställs att en överträdelse endast är möjlig när det skyddade märket används "i näringsverksamhet", vilket inte är fallet för föremål i resandes personliga bagage om de endast är avsedda för privat icke-kommersiellt bruk. Det finns ingen ytterligare tolkning i den materiella delen av immaterialrätten av vad som menas med användning "i näringsverksamhet", och inte heller på internationell nivå definieras vad som kan betraktas som icke-kommersiell användning.

Medlemsstaterna har dock inte rapporterat några särskilda svårigheter beträffande tolkningen av begreppet "icke-kommersiell" användning för varor som ingår i personligt bagage eller beträffande genomförandet av den angivna artikeln i förordningen.

2 SWD(2017) 431 final, Arbetsdokument från kommissionens avdelningar, Utvärdering som åtföljer dokumentet COM(2017) 708 final, Meddelande från kommissionen om vägledning om vissa aspekter av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/48/EG om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter, 29.11.2017.

3 COM(2017) 708 final, Meddelande från kommissionen om vägledning om vissa aspekter av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/48/EG om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter, 29.11.2017.

79. Kommissionen medger att det för närvarande inte finns någon formell riskhanteringsram för immateriella rättigheter eller kontrollstrategi på EU-nivå. Riskinformation delas dock redan inom den gemensamma ramen för riskhantering.

Kommissionen håller med om att riskhanterings- och kontrollstrategin för tullens säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter kan förbättras. EU:s handlingsplan för tullens bekämpning av intrång i immateriella rättigheter för 2018–2022 innehåller redan en särskild åtgärd som syftar till att stärka riskhanteringen av immateriella rättigheter. I detta sammanhang har kommissionen börjat utarbeta en gemensam riskhanteringsbaserad kontrollstrategi.

81. Kommissionen håller med om att de ökade e-handelsvolymerna äventyrar den nuvarande definitionen av *småförsändelser* i förordning (EU) nr 608/2013. Kommissionen överväger därför att se över tröskelvärdena för småförsändelser (först och främst genom en delegerad akt i enlighet med förordning (EU) nr 608/2013). En större mängd varor skulle då kunna förstöras varje gång varor kvarhålls inom ramen för förfarandet för småförsändelser.

82. Kommissionen medger att en medlemsstat använder ett särskilt beslagtagandeförfarande i stället för det förfarande för småförsändelser som fastställs i förordning (EU) nr 608/2013. Det är dock likvärdigt med ett straffrättsligt förfarande som även bygger på transaktionsbefogenheter som fastställs i den berörda nationella tullkodexen och därför är specifikt för tullens nationella befogenheter i den medlemsstaten. Om denna behörighet skulle tilldelas alla tullmyndigheter på EU-nivå skulle användningen av ett liknande förfarande av alla medlemsstater kunna undersökas.

83. Kommissionen medger att de nationella tullmyndigheterna enligt förordning (EU) nr 608/2013 själva har möjlighet att bestämma om de ska begära att rättighetshavaren ersätter kostnaderna för kvarhållande och förstöring av varor som misstänks göra intrång i en immateriell rättighet. Kommissionen anser att det är medlemsstaternas sak att välja det effektivaste tillvägagångssättet.

84. Kommissionen håller med om att anläggningar för förstöring av vissa varor inte nödvändigtvis finns tillgängliga i alla medlemsstater. I förordning (EU) nr 608/2013 (artikel 25.2) föreskrivs dock möjligheten att förstöra varor i andra medlemsstater.

Kommissionen medger att Förenta staterna har en budget för förstöring och lagring som finansieras med böter från intrångsgörarna och att kostnaderna för lagring och förstöring av förfalskade varor betalas genom finansministeriets fond för förfalskningar. I vissa fall har andra parter, t.ex. expressfraktföretag, gått med på att bära ansvaret för kostnader i samband med förstöring av misstänkta förfalskade varor. Att införa ett sådant system i EU skulle inte bara kräva EU-omfattande böter för handel med varor som gör intrång i immateriella rättigheter, utan även andra egenheter i det amerikanska systemet, till exempel förverkande av tillgångar. Möjligheten att införa ett jämförbart system på EU-nivå skulle kräva en preliminär bedömning.

87. När det gäller den materiella delen av immaterialrätten har kommissionen två gånger – 2003 och 2005 – föreslagit en harmonisering av den materiella immaterialrättsliga straffrätten, men det gick inte att enas om en text. I rådets slutsatser om immateriella rättigheter av den 18 juni 2021 ansåg rådet att det var "nödvändigt att uppmuntra till reflektioner om förebyggande och bekämpning av brott mot immateriella rättigheter [...] och deras koppling till internationell ekonomisk och finansiell brottslighet [...], inbegripet det eventuella behovet av att göra en inventering av befintliga rättsliga skillnader mellan medlemsstaternas straffrättsliga ramar,

eventuella brister i straffrätten och lagföringen samt rättsliga och praktiska hinder för gränsöverskridande samarbete inom EU”.

Kommissionen och medlemsstaterna diskuterar för närvarande de tullpåföljder som föreskrivs i den nationella tullagstiftningen om innehavaren av varorna eller deklareranten inte följer tullagstiftningen.

88. Kommissionen medger att medlemsstaterna har olika praxis för rapportering av kvarhållanden i det EU-omfattande informationssystemet mot varumärkesförfalskning och pirattillverkning (Copis) (olika tidsramar). Eftersom Copis är en databas för statistiska ändamål har dessa skillnader ingen betydelse i fråga om riskhantering. Kommissionen förstår dock att en mer gemensam strategi skulle bidra till utarbetandet av rapporteringen på EU-nivå. Kommissionen kommer därför att fortsätta att arbeta för att medlemsstaterna ska följa en gemensam rapporteringspraxis vad gäller tidsramen. Detta kan också beröras i samband med utvärderingen av genomförandet av förordning (EU) nr 608/2013.

89. Kommissionen instämmer i revisionsrättens iakttagelse att medlemsstaterna inte fullt ut utnyttjar den möjlighet som erbjuds genom det gemensamma gränssnittet mellan Copis och Afis (Olafs informationssystem för bedrägeribekämpning).

90. Kommissionen fortsätter att arbeta för att införa bestämmelser om ömsesidigt administrativt bistånd, som möjliggör informationsutbyte, i de bilaterala handelsavtal som kommissionen förhandlar om för EU:s räkning.

92. a) Kommissionen har gjort samma iakttagelse som revisionsrätten. Frågan om trösklar för tullintervention kommer att tas upp i utvärderingen av genomförandet av förordning (EU) nr 608/2013.

b) Kommissionen instämmer i att detta inte överensstämmer med kraven i förordning (EU) nr 608/2013. Kommissionen avser att betona medlemsstaternas skyldigheter under den pågående omgången av stödbesök i samband med genomförandet av förordning (EU) nr 608/2013 i de 27 medlemsstaterna och inom ramen för tullexpertgruppen – delen för immateriella rättigheter.

c) Kommissionen beklagar att vissa medlemsstater inte registrerar uppgifterna i TIS+.

d) Se kommissionens svar på punkt 88.

93. Kommissionen håller för närvarande på att utarbeta en kontrollstrategi baserad på riskhantering av immateriella rättigheter, som bör bidra till att förbättra tullkontrollerna i alla medlemsstater.

SLUTSATSER OCH REKOMMENDATIONER (punkterna 94–101)

Kommissionens svar:

95. Kommissionen håller på att utarbeta en översyn av formgivningslagstiftningen för att modernisera och ytterligare harmonisera den. För att skapa lika villkor för företagen i EU och stärka komplementariteten och kompatibiliteten mellan EU:s och medlemsstaternas formgivningssystem bör framtida ytterligare harmonisering även omfatta de viktigaste aspekterna av förfarandena, som också ingår i den nyligen genomförda varumärkesreformen.

Kommissionen håller även på att ta fram ett förslag om ett EU-skyddssystem för geografiska beteckningar för hantverk och industriprodukter (så kallade icke-jordbruksprodukter).

96. Kommissionen planerar en utvärdering av förordning (EU) nr 608/2013 där den bland annat kommer att bedöma behovet av att se över vissa delar av förordningen, såsom definitionen av *småförsändelser* och införandet av interventionströsklar för tullens säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter. Dessutom håller kommissionen för närvarande på att utarbeta en riskstrategi för immateriella rättigheter.

Rekommendation 1 – Färdigställ och uppdatera EU:s regelverk för immateriella rättigheter

a) Kommissionen godtar rekommendationerna. Kommissionen har för avsikt att under andra kvartalet 2022 utarbeta ett förslag om genomförandet av det EU-omfattande skyddssystemet för geografiska beteckningar för hantverk och industriprodukter (icke-jordbruksprodukter). I detta skede kan dock kommissionen inte göra åtaganden om innehållet i framtida lagstiftningsförslag.

b) Kommissionen godtar rekommendationen. Den kommande översynen av EU:s lagstiftning om formskydd syftar till att anpassa formskyddets omfattning till reformen av EU-varumärken så att även förfälskade varor med skyddad formgivning som transiteras genom EU omfattas. I detta skede kan dock kommissionen inte göra åtaganden om innehållet i framtida lagstiftningsförslag.

Kommissionen godtar rekommendationen om införandet av interventionströsklar för tullens säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter. Detta kommer att tas upp i utvärderingen av förordning (EU) nr 608/2013, som kommer att inbegripa samråd med de privata aktörerna, vilka i förlängningen är de som berörs mest av fastställandet av sådana trösklar.

Kommissionen godtar rekommendationen om en utvidgad definition av *småförsändelse*. Den stora ökningen av antalet post- och kurirförsändelser kan kräva en anpassning av definitionen för att underlätta en effektiv tullkontroll. Kommissionen överväger först och främst att se över tröskelvärdena för småförsändelser (via ett förslag till delegerad akt i enlighet med förordning (EU) nr 608/2013). I utvärderingen av förordning (EU) nr 608/2013 kommer det även att diskuteras om det finns ett behov av en mer ingående översyn av definitionen av *småförsändelse*.

97. Kommissionen hänvisar till sina svar på punkterna 37 och 42.

Rekommendation 2 – Bedöm styrformerna och metoden för att fastställa avgifter

Kommissionen godtar rekommendationen.

EUIPO:s struktur och styrning är i mycket stor utsträckning anpassade till 2012 års gemensamma ansats om decentraliserade byråer.

Översynen på grundval av artikel 210 i EU-varumärkesförordningen kommer att omfatta en bedömning av immaterialrättsmyndighetens inverkan, effektivitet och ändamålsenlighet och dess arbetsmetoder. Kommissionen kommer att använda utvärderingen för att få ytterligare kunskaper och undersöka möjligheten till ytterligare åtgärder som rör ansvarsskyldighet.

99. I den planerade utvärderingen på grundval av artikel 210 i EU-varumärkesförordningen kommer kommissionen att se över den rättsliga ramen för samarbete mellan immaterialrättsmyndigheten och medlemsstaternas myndigheter för industriell äganderätt.

Rekommendation 3 – Förbättra finansierings-, kontroll- och utvärderingssystemen

Kommissionen noterar att denna rekommendation riktar sig till EUIPO.

100. I den kommande reformen av geografiska beteckningar avser kommissionen att inrikta sig på flera väsentliga delar av funktionssättet hos systemet för geografiska beteckningar, såsom skydd av geografiska beteckningar, även på internet. Kommissionen har även för avsikt att stärka producenterna, anpassa och förenkla förfarandena för att överlag förbättra och påskynda behandlingen av ansökningar om geografiska beteckningar samt effektivisera kontrollerna och verkställandet av geografiska beteckningar.

Rekommendation 4 – Förbättra EU:s system för geografiska beteckningar

Kommissionen godtar rekommendationen.

101. Kommissionen håller med om att det bör finnas en sund EU-ram för säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter.

EU:s ram för säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter berör inte bara kommissionen, utan även medlemsstaterna. Medlemsstaterna bör inte bara kunna kvarhålla misstänkta varor, utan en bedömning bör göras om huruvida de kan ges behörighet att direkt förstöra varor som de själva anser gör intrång i en immateriell rättighet.

Anläggningar för förstöring av vissa varor finns inte nödvändigtvis tillgängliga i alla medlemsstater. I förordning (EU) nr 608/2013 (artikel 25.2) föreskrivs dock möjligheten att förstöra varor i andra medlemsstater.

Frågan om ansvar för kvarhållande och förstöring av varor skulle kunna omprövas.

Rekommendation 5 – Förbättra ramen för säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter

a) Kommissionen godtar rekommendationen. Kommissionen håller för närvarande på att utarbeta en sådan strategi, som bör ingå i den nya strategin för riskhantering på tullområdet.

b) Kommissionen godtar rekommendationen att bättre övervaka Ipred-direktivet.

Utöver arbetet med den planerade uppföljningsstudien om tillämpningen av Ipred-direktivet och bidraget till EU-verktygslådan mot förfalskning övervakar kommissionen fortsatt noga tillämpningen av detta direktiv för att säkerställa effektiv och balanserad rättslig prövning efter offentliggörandet av utvärderingen 2017 av hur Ipred-direktivet fungerar. Kommissionen samarbetar med medlemsstaterna och berörda parter för att bättre övervaka Ipred-direktivet och genomföra sin vägledning, till exempel, där alla villkor är uppfyllda, för att se till att förelägganden tillämpas enhetligt och effektivt i alla medlemsstater.

Kommissionen och observationsorganet vid EUIPO kommer att undersöka möjligheten att göra övervakningen av Ipred-direktivet mer riktad vad beträffar nationell rättspraxis, på grundval av EUIPO:s rättspraxisdatabas *eSearch*.

Kommissionen godtar rekommendationen att bättre övervaka tullens efterlevnad i medlemsstaterna. Kommissionen har redan delvis genomfört rekommendationen genom ett antal stödbesök i samband med genomförandet av förordning (EU) nr 608/2013 i de 27 medlemsstaterna, som kommer att slutföras 2022. På grundval av resultaten kan kommissionen komma att överväga ytterligare övervakning av vissa medlemsstater, vilken kan avslutas efter 2023.

c) Kommissionen godtar rekommendationen. Kommissionen har redan begärt att medlemsstaterna rapporterar sina uppgifter om kvarhållanden i Copis-databasen inom en viss tidsfrist (inom ramen för tullexpertgruppen – delen för immateriella rättigheter). Frågan kommer också att beröras i utvärderingen av förordning (EU) nr 608/2013 för att bedöma om denna standardisering behöver återspeglas i lagstiftningen.